

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Szerző: *Gergely István*Cím: *Nápoly Budapesten*Forrás: *Nemzeti Újság*Bp
(Hely)1924. G. 29.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

910.2

Idő

1924

Személy

Közp. nyomt.

Nápoly — Budapest

Mekkora az út a mai magyar koronától a régi olasz liráig! Mikor fiatalember koromban többnyire kilencszáznyolcvan koronáért ezer lirát vásároltam — akkor fejedelmi összeg egy velencei vakációra! — fizikai undorral nyultam a fáradtan kehes papiros felé és imádkoztam, vajha csak annyi ideig állna még fenn az olasz állam, amíg olasz pénzkészletem tart! Mert nyilvánvalónak tetszett, hogy rövidesen el kell pusztulnia az országnak, amelynek ilyen pénze van, stilusos jelképe a maga lerongyolttságának. Akkoriban az olasz pénzügyek igen siralmas állapotban leledztek és mintegy küszöbön állott az állami csőd.

És ekkor megtették pénzügyminiszternek *Luzzattit*, a velencei újságíró, aki rövid időn belül helyrebillentette az állami háztartás egyensúlyát, tiszteletet és hitelt szerezvén az olasz lirának. És csodálatos: a lira művészi és anyagi kiállítása nem változott, megmaradt ugyanannak a kitergetett galacsinnak, ami azelőtt volt, de egyszerre másként hatott. Valahogyan elárulta, hogy értéket jelent, hogy országa magához tért, hogy minden rendben van. Azon a nyáron már tisztelettel vettem át a pesti bank váltópénztáránál az ezer lirát, abban a hitben, hogy új Olaszországba érkezem. Nem tudtam, hogy a pénzügyi fellendülés elsősorban az északolasz vállalkozásnak és szorgalomnak köszönhető, ama lombard bátor-ságnak, amely jó és rossz tekintetben egyaránt már nem egyszer döntő hatással volt hazája sorsára.

Triestből egyenesen Nápolyba utaztam. Dél-olaszországban és Szicíliában dühöngött mindig a legnagyobb olasz nyomor és a posilippó tövén az idegenforgalom dacára, még mostan is lezüllött szegénység mutatta rongyait. És érdekes, hogy mindazok a tünetek, amiket akkor mint a nápolyi közszegénység tüneteit megállapítottam, most rendre mutatkoznak — *Budapest*en.

Székesfővárosi házinyomda 1923

Akárcsak az akkori Nápolyban, a mai Budapestben lerongyolódott a középosztály. A postahivatalban, ahová poste restante levelekért mentem, a vasuti pénztárnál, ahol jegyet váltottam, a muzeumok igazgatóságaiban, ahol engedélyekért jártam: szomorú, beretvátlan, puhagalléru, kenyeret rágiósáló emberekre akadtam, azzal a bizonyos magábanézéssel, amelyre a gond tanít. Nem a tengerparton heverő lazzaroni hirdette a szegénységet, hanem a munkálkodó közhivatalnok.

Akárcsak most mifelénk! De egyéb külsőségek is szinte meglepően emlékeztetnek Nápolyra a mai Budapestben. Előkelő körutakon, választékos utcákban olyasmit látunk, ami a béke boldog korában lehetetlenség számba ment volna. Akárcsak az olasz délvidek balkonjai és ablakpárkányai, — frissen mosott fehérneműtől fehérlik házsoraink frontja, ingek, lábbelik, harisnyák, lepedők intimitásait mutogatván a járókelőknek. Tudniillik: annyira drága a tisztító-intézet, hogy a mosást otthon kell végezni, de a házhoz járó mosónő igényei is annyira fokozódtak, hogy a család női tagjai a közös mosókonyha elkerülésével, fent a lakásban végzik sajátkezűleg a keserves munkát.

És ugyancsak nápolyi jelleggel bír a napfürdőzés egy új fajtája, amelynek hívei szintén a legszebb utcák, a legelőkelőbb utak ablakokban láthatók. Priesnitz-kötéssel fejükön, derékig meztelen férfiak ülnek az ablakokban, hogy a drága strandfürdő megkerülésével, homok nélkül élvezzék a nap barnító sugarát. Ez az elfogulatlanság sokat árt a város régi eleganciájának és bizonyos balkáni vonást huz nyugati arculatára.

És emlékszel-e az olasz lazzaronikra, akik hogy szivedet könyörre indítsák, széthúzzák zsákból készült mezüket, megmutatván meztelen testüket?! Nos, amikor most a nyári hőségben összeesnek az utcán szegény emberek, az elősiető rendőr legelőször is azt konstatálja, hogy nincs ing a testükön. A fehérnemű hiánya, a nyomornak ez a legmegdöbbentőbb jele, szomorúan hirdeti, hogy mekkora inségnek, minő nélkülözéseknek és betegségeknek van kitéve a magyar szegénység.

— *Különb, mint Nápoly!* — kiáltott fel egy hollandiai előkelő vendégünk, amikor a Halászbástyáról megmutatták neki Budapestet. Istenem, folyton mutogatjuk idegen notabilitásainknak azt, ami Budapestben szép: a Margitszigetet, a Halászbástyát, a Városligetet, a Dunát, a magyar természet bájait és boldog-vagyunk, ha Nápolyhoz hasonlítják fővárosunkat.

Pedig okosabb lenne nekik megmutatni a *másik* Nápolyt Budapestben...

Gergely István